

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 25 kr. — Községeknél, körjegyzőknél és tanítóknál 4 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: Dr. Dudek János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9 sz. ajtó.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára bélyegen kívül 8 kr. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szögig 2 frt 30 kr. minden további megkezdett 100 szög után 1 frt-al több.

A belügyminiszter legújabb rendelete.

Nemcsak Bánffy bukása, hanem a Szalavszkyak menesztelése is a mellett bizonyít, hogy az új idők hajnalán vagyunk, hogy ezentúl igazán a jog, törvény és igazság fog uralkodni. Ezen édes reménnyel kecsegtet a belügyminiszter 33.000. sz. legújabb rendelete is, a melylyel a választási lajstromok összeállításánál elkövetett jogtalanságokat ezentúl lehetetlenné akarja tenni. Ezért a rendeletért a szavazatra jogosultak — különösen a Nyitra és Trencsénmegyében hálásak lesznek a belügyminiszternek, nem ugyan azért, hogy kiadta, mert igazán szégyenletes állapot az, hogy minálunk rendeleteket kell kiadni, hogy a törvényeket azok végrehajtói is megtartani kötelesek; hanem azért lesznek hálásak, hogy e rendeletet a tisztesség alapján álló Széll adta ki, a ki azt végre is fogja hajtatni. Ilyen rendeletet a belügyminiszter ez időtájt tavaly is kiadott, de a nagy közönség nem bízott benne, és pedig azért nem, mert Perczel adta ki, és hogy bizalmatlansága nem volt alaptalan, az eredmény is megmutatta. A választási lajstromokat tavaly is a belügyminiszteri rendelet dacára csak úgy csinálták, mint ahogyan az 1895-ben megkezdtek, a szavazattól könyörtelenül megfosztottak mindenkit, a kité a jegyző nem megbízhatónak nyilvánított.

Mikor a »szavazatirtás« szégyenletes módja kezdetét vette, a szavazó közönség azon hiszemben, hogy törvényes államban élünk, választói jogát, mint legdrágább kincsét, nagy fáradsággal járó munkával tömegesen majd a központi választmányoknál, majd a belügyminiszternél reklamálta, de hiába, mert itt a reklamációkat különféle ürügy alatt visszavetették, vagy azokra egyáltalában feleletet sem adtak, minek következtében a tavalyi összeírásakor a közönség az egész vonalon undorral fordult el az összeírásnak ezen komédiájától. Az összeíró bizottságok magukra lévén hagyatva, a lajstromokat ez évre úgy állították össze, hogy a fentemlített két megyében a választóknak, hol felét, hol két harmadát kihagyták a jegyzékekből. Így történt, hogy pl. a számbokrési kerületben 1894-ben még 2800 választó volt, ez évre már csak 800 van felvéve.

A szavazatirtás legkényelmesebb módja a választói census önkényes felemelése volt. Az összeíró bizottság, hogy e jogtalan eljárásának némiképen igazságos látzatot adjon, az összeírásakor a községi előljáráshoz rendszeren ezt a kérdést intézte:

Nos hát mondjátok meg mennyi holdat tesz ki e községben $\frac{1}{4}$ telek? A felelet rendszeren az volt, hogy 20–24 m. holdat, sőt ennél még többet is. És ez igaz is volt, meg nem is. Tudva levő ugyanis, hogy a köznépnek — legalább itt a felvidéken — még most is nem az a telekmennyiség ismeretes, a melyet az 1836. évi V. t.-c. megyénkint megállapított, hanem az, a mely még az 1836. év előtt ususban volt, a mely ennél jóval nagyobb, sokszor négyszer is nagyobb volt. Hogy az 1836. év előtti telek a mostani igazi teleknél sok községben négyszer is nagyobb volt, ezt az 1836. év előtt készült Canonica Visitatio nevű okmányok is igazolják, a melyekben a lecticalék (párber) megállapításánál a 20–24 m. holddal bíró gazdákat quartalistáknak, azaz negyedtelkeseknek nevezik és igen helyesen, mert akkor a $\frac{1}{4}$ telkek ily nagyok voltak.

Tehát amidőn a községi előljárást azt felelte, hogy ő náluk $\frac{1}{4}$ telek 20–24 m. holdat tesz ki, ezzel a telek régi, a nép nyelvén még mindig élő fogalmát fejezte ki, nyilván azért, mert az 1836-ki kisebb telek mennyiségről nem volt tudomása. Az összeíró bizottságnak a népet kellett volna kioktatnia az 1836-ki törvényről, hogy t. i. $\frac{1}{4}$ telek 5–8 m. holdnál nagyobb nem lehet, és így akinek ennyi hold földje van, szavazati joggal bír. De nem tette, mert a felsőbb utasítás értelmében célja szavazatirtás volt, és ezt az utálatos eljárást a községi előljárást bevállásával maszkírozta. Igaz, hogy sok helyen az összeíró bizottságot figyelmeztették az 1836-ki törvényre, de akkor vagy azt felelte a bizottság elnöke, hogy ez már nincsen érvényben vagy pedig azt, hogy arról nincsen tudomása.

Hogy az 1836-iki törvény érvényben van, s hogy a censust illetőleg nem a régi, hanem az 1836-iki V. t.-c.-ben megállapított $\frac{1}{4}$ telek az irányadó, hogy a választói lajstromok összeállítása körül a

négy éven át üzött jogfosztogatás ezentúl szigoruan tiltatik, ezt rendeli a belügyminiszter legújabb rendeletében.

Ezen rendelet értelmében kérjük különösen a Nyitra és Trencsén megyék vezérferfiát, hassanak oda, hogy a rut szavazat-irtásnak egyszer valahára vége legyen. S mivel attól tartunk, hogy a vidéken még mindig igen sok lelketlen szolgabíró és jegyző lesz, a kik a szavazatirtás folytatásával maguknak felsőbb helyen még mindig érdemeket szerezni akarnak, ezen túlbuzgó hivatalnokokat jó lesz külön figyelmeztetni, hogy miként a Bánffy-regime alatt a szavazatirtással, úgy most a törvény szigorú betartásával szerezhetnek érdemeket.

S ha, a mit Széll rendelete után hinni nem akarunk, egyesek még ez után is folytatnák a szavazatirtást, ezek büntetésüket el nem kerülnek, mert mint értesülünk, a belügyminiszter az ellenzéki képviselőket biztosította, hogy ilyen esetekben a megtorlás nem fog elmaradni. Széll pedig szavát tartja.

Ha a megye vezérferfiái se Széllnek, se maguknak, se alantas közegeiknek kellemetlenséget okozni nem akarnak, ha azt akarják, hogy az összeállítandó választási lajstromok pontosságához még a gyanu árnyéka se férközzék, az összeíró bizottságokat úgy állítsák össze, hogy mindegyiknél egy ellenzéki férfiú is benne legyen, úgy a hogy az 1894-ig gyakorlatban is volt.

A lefolyt négy éven át ugyanis az összeíró bizottságokat úgy állították össze, hogy azok elnökei rendszeren a járási főszolgabírók voltak. Ez már azért sem helyes, mert ez által a főszolgabírák elvonatnak hivatalos teendőjüktől és így nem csoda, ha az elintézendő actákkal restanciában maradnak a közügy nagy kárára.

Ha pedig az összeíró bizottságokat ez évre is úgy állítanák össze, hogy azokból az ellenzékiek teljesen kimaradnának, ha azok az összeírást bármilyen pontosan vezetnék, a nagy közönség működésüket gyanus szemmel fogja kísérni. Ez esetben felesleges megjegyeznünk, hogy elvtársaink mindenütt résen lesznek és a legcsekélyebb mérvű szavazatirtást is, az az ellenzéki képviselők útján a szavát tartó Széll tudomására hozzák. P.

Ugyanezen tárgyban vesszük más kézből még a következő sorokat:

Széll Kálmánnak, mint belügyminiszternek legujabb — 30,000 sz. alatt kiadott — rendelete, világosságot és rendet van hivatva behozni, az $\frac{1}{4}$ urbéri telek valódi értelmezésének kérdésében.

Tudvalevőleg az 1836. évi V. tck. az összes vármegyére nézve meghatározta az urbéri telek holdszámban kifejezett nagyságát, de mégis a törvényben megjelölt határokon belül. S ilyképen ugyanazon vármegyében is különböző nagyságu urbéri telek lehettek és voltak is, de mindenkor az 1836. évi V. tck. határain belül.

S ép ezért van hivatkozás a belügyminiszter rendeletében a Mária Terézia-féle urbéri szabályozásra, mert szintén tudvalevő dolog, hogy az urbéri rendezések alkalmával, mindig az ugynevezett Mária Terézia-féle urbariumok szolgálták a bírósági eljárás és határozatoknál zsinormértékül.

Nyitrávármegyére az urbéri telek nagyságát községeinkint, lapunk más helyén hozzuk.

S ha most az összeíró küldöttségek, a fenti két segédeszközt lelkiismeretesen fogják alkalmazni, az eredmény a választók számát illetőleg meglepő lesz, mert ennek rohamosan kell emelkednie, kivált ha az adóhátralék jogfosztó kvalifikációja elesik.

Valóban ideje ezt a méltatlan jogfosztó kikötést a törvénykönyvből kitörölni.

Az állam nem engedte el adóját senkinek azért, mert a választói jogot a hátraléktól elvette, s így igazságtalanul büntetett, mert a mit az adózó utólag jóvátett, az azért előre kiszabott büntetést az állam már többé jóvá nem tehetette.

A jegyzők közül pedig a gonoszabak — s ezek bizony nem kis számban találtak mindenütt, — az adóhátralékokat furfangosan gyártották.

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

A játékbarlangok.

— Irta: **Alvinczy Sándor.** —

Elképzelhetetlen, hogy egy játékbarlangban 5—10 év alatt hány embert fosztanak ki. E rablótanyák a párisi akváriumra emlékeztetnek, a melynek medencéjében 15—20 ember nagyságu halat látunk uszkálni ezer és ezer apró halacska között, melyekből minden néhány percben egyet-egyet bekapnak: minden apróbb hálnak elkerülhetetlen sorsa, hogy a nagyobbak fölfalják. Így van ez a játékbarlangok balekjaival, kik a biztos préda szerepére vannak kárhozthatva, első sorban a kártyapénz-sarcot kivető tulajdonos, azután a kozakok és hamisjátékosok mohó falaukságának kielégítésére. Még olyan helyeken is, hol egészen szerény játékok folynak, de állandóan két-három asztalnál, a kártyapénz évente legalább 20,000 forintot tesz ki, nagyobb pénzforgalomnál jóval többet: 50 sőt 100 ezer forintot is, úgy hogy a tulajdonosok néhány év alatt megszedik magukat s nyugalomba vonulnak nagy vagyonnal. A párisi és tengerparti elsőrendű játékbarlangokban a kártyapénz két-három millióra is rug. A belga Spaa-

Nálunk ugyanis a parasztember őszszel, új terméskor fizeti az adóját. Ilyenkor bemegy a jegyzőhöz, megkérdi mennyi az összes állami és mindennemű pótdadókra az ő tartozása, s a mennyit a jegyző mond, annyit kifizet.

Nagyon gyakran történt meg, hogy a jegyző az ellenzéki embernek vagy kevesebbet mondott, vagy pedig a befizetett összegből csak azért adott vissza többet, hogy néhány krajcárnyi adóhátralék maradjon, s ilykép mindazok szavazatuktól megfoszthatók legyenek, a kik a jegyzőnek, s illetve Bánffy hadának vakon engedelmeskedni és szavazni nem hajlandók.

Széll Kálmán rendeletének azonban csak úgy lesz foganatja Nyitramegyében, ha mindazok, a kik még ellenzékiek maradtak, s úgy azok is, a kik a volt nemzeti párt felfogását sértetlenül akarják érvényesíteni, éberren fognak őrködni azoknak lelkiismeretes végrehajtásán.

Ha visszagondolunk a nemrég multra, nem lehet semmi reményünk arra nézve, hogy a megyeházán a belügyminiszter rendeletének meghódolnak.

Ugyanazok a tapintatlan és durva lelkületű emberek »kezelik« a központi választmányt most, a kik kezelték Bánffy korában. Ezekről várjuk hát a javulást?

Mit is jelentene ez a feltűnő javulás? Nem-e azt, hogy a multban a megyeházi urak politikailag lelketlen törvénytírók voltak, a kik megfosztották a választók ezreit legszebb alkotmányos joguktól?

Nem-e azt jelentené, hogy egyéni önérzetük és értékük egyenlő a cseléd értékével, a ki jogokat lop, ha ura ezt parancsolja és csakhamar jogokat elismer és őriz, ha másként fúj a Széll?

Nem-e látná az egész közönség, hogy ugyanazon »uraknak« az eljárása a legnagyobb politikai visszaélés volt, a kiknek kötelességük volt a törvényt teljesíteni?

ban a községtanács a régi kártyapénzjövődelem adóját ujabban fölemelte felmilió frankkal és fejenként minden belépő-jegy után 100 frankkal.

Lehetséges ugyan, hogy valamelyik játék hely mintegy magától lett azzá, a mennyiben például egy kávéház rendes vendégei közül némelyek megkezdik, majd megszokják a ferblit vagy más hazárdjátékot, de az ilyen maguktól keletkezett játék helyek szabály szerint nem életképesek és pedig azért, mert tisztességes törzsvendégektől, kik maguk között játszanak, a kávék nem követelheti a játékbarlangokban szokásos nagy kártyapénzt, sem nem buzdíthatja, hogy egy délután és este 20—30 játszma kártyát használjanak el, mire csakis professzionátus kártyások érdekelt közreműködésével lehet a játékosokat rászoktatni. De ha a kártyapénz mindjárt csak azokból a szerény koronákból vagy forintokból áll is, miket nagyobb kassza huzásánál a »pinká«-ba dobnak, így is összejön egy este 15—20 forint s ha tekintetbe vesszük, hogy minden játékos többet költ a rendesnél, sokszor már hónapok mulva rájönnek, hogy mindannyian vesztenek, százakat vagy ezreket vettek ki a takarékból, vagy ilyen összegek erejéig adósságokba merültek s mindezt a kártyapénz és a tulkiadás falta föl. Az óvatosabbak ekkor abba hagyják a hazárdjátékot, a szeuve-

Emlékezzünk csak vissza azokra a paradicsomi állapotokra, midőn dr. Kostyal Miklóstól, a vármegyei főjegyzőtől, mint a központi választmány vezető szellemétől azt kérdezték, hogy kik lesznek az összeíró bizottságok elnökei, s ő azt felelte, tessék megkérdezni dr. Janics Imre úrtól, mert a nyitrai választó-kerületi összeíró bizottságokat ő fogja összeállítani, vagy dr. Szulyovszky Dezső úrtól, mert a tapolcsányi kerület »réa van bízva.«

Természetes, hogy ugyanazon emberek nem fognak lemondani eddigi eszközeikről, mert ez a saját vesztüket jelentené.

Ezért kell résen lennie az ellenzéknek.

F.

Neveltséges állapot.

E napokban bennt jártam Nyitra városában, hová ügyvédi teendőim szólítottak, s megtudtam Sevesik Gáspár kir. táblai bíró úrtól, hogy a nyitrai törvényszék újabb »helyiséggel« fog szaporodni, mert a telekkönyvi betétszerkesztők már május elején kezdik meg működésüket.

Enek az új hivatalnak helyiségei lesznek a mostani »felebbezési« osztály, az utóbbi számára pedig kibérelte már az elnök a Láng-féle ház emeletét a Kalmár-utcában.

Ez által most a kir. törvényszék 5 felé lesz osztva. A ki idezve van rendes perben vagy fenyítő ügyben, az elmegy a megyeházára. A ki idezve van házassági válóperben vagy gondnokság alá helyezési ügyben, az menjen a Telegdi-utcai Herverth-házba. A kinek telekkönyvi dolga van, az elmegy a Telegdi-utcai Engel-házba. A ki idezve van Névery, Kremer vagy Dröxler törvényszéki bíró urakhoz, az keresni kényszerül, merre van a Tóth-Vilmos-utcai Neumann-ház. S a kinek polgári sommás felebbezési ügye van, az keressen magának kalauzt, a ki Huszár-, Felsenburg-, Dirnfeld- és Csernyák boltjainak táján beigazítja Justitia legujabb palotájának kapujába.

Hát kérem én ugyan vidéki ember vagyok, hanem azért a megyének és a törvénykezésnek központja iránt van jóakaró érzékem.

Szégyenletesnek kell mondanom a fent leirt állapotot és szégyenletesnek tartja azt mindenki.

De szégyen az első sorban a főispánra, a ki maga is 15 évig volt törvényszéki elnök, szégyen a jelenlegi törvényszéki elnökre, a ki anyai évek

delmesebbek nehezebben, majd sehogysem tudnak partit összehozni.

Prosperáló játékbarlangot csakis kozakok és hamisjátékosok közreműködésével szervezhet a tulajdonos. Ennek a 8—10 főből álló törzskarnak főfeladata a kipusztuló balekok helyébe lépő ujoncjátékosokat verbuválni, azután hogy ketten jelen legyenek már korán délután, hogy a parti megalakulhasson, mihelyt csak az első pénzesebb balek mutatkozik a látóhatáron, annál inkább, mert ezeknek nagyobbbrésze, ha betekintve a barlangba, látja, hogy nincs parti, mindjárt távozni szokott. Ha már most tekintetbe vesszük, hogy a rengeteg kártyapénzen kívül a rablósözvetkezet mindegyik tagjának legalább évi 10—20,000 frt kell az efféle tolvajmesterséggel együttjáró uras életmód költségeinek fődözésére, azonfelül pedig rajta vannak, a jövő bizonytalan eshetőségeire való tekintetből, hogy minél nagyobb tőkét lopjanak maguknak össze, elgondolhatjuk, hány áldozatot követel egy-egy játékbarlang. A summás veszteségeket kitartani és kiheverni bíró balekok nem teremnek minden bokorban és számuk nagyon megoszlik a budapesti játékbarlangok közt; nagyobbbrészt olyanokat fosztanak ki: ügyvédeket, orvosokat, köztisztviselőket, vállalkozókat, katonatiszteket, magánzókat, üzletembereket, kik 5—

óta látja és érzi ezt a lehetetlen állapotot, szégyen Nyitra városára, melynek polgármestere és képviselőtestülete csak úgy dobálódznak a száz-
ezrekekkel, szégyen az országgyűlési képviselőkre, a kik oly nagyra vannak az ő befolyásukkal, és szégyen még az ügyvédi karra is, melynek leg-
jobbja kellene zajongnia, hogy az igazságszolgá-
tatás ilyen — Sennyeire emlékeztető — „ázsiai
állapotban” van.

Nem tehetek róla, de reám ez a dolog azt
a benyomást teszi, hogy ezek a tisztelt nyitrai
matadorok csak erőszakoskodni és hivalkodni, alá-
zatoskodni és meghunyászkodni tudnak, de a va-
lódí közjó érdekében komoly actiót indítani, s a
cél eléréséig meg nem nyugvó, kitartó munkás-
ságot kifejezni — soha.

Ha a fentemlített tényezők, mint egy ember
összeállának és körömszakadtig dolgoznának,
akkor bizonyára rövid idő alatt lenne meg Nyit-
rán az igazságügyi palota.

Már az csak mégis országos botrány, hogy
egy ilyen nagy vármegyében, melynek területén
11 járásbíró van, melynek törvénykezési for-
galma az országban egyike a legnagyobbaknak, s
a mely ennek logicus consequentiája-képen az
államnak bélyegek és illetekben, de meg egye-
nen adóiban egyik legnagyobb contingense, még
mindig nincsen igazságügyi palota, holott az or-
szágnak sokkal kisebb és jelentéktelen helyein az
már régóta megvan.

Hát én nem akarom a gyermeket valódi ne-
vén nevezni meg, s ez okból csak annyit mon-
dok, hogy ez egy. — a nyitraiak komoly dolgok
megoldásánál gyámoltalanságát bizonyító — ne-
vetéséges állapot.

Ujvári.

Szell Kálmán rendelete a választók összeírásáról.

33000. szám.

M. kir. belügyminiszter.

1.

Körrendelet

valamennyi központi választmányának.

I.

Az 1874. XXXIII. t.-c. 4. §-a értelmében a
választói jogosultság egyik alapfeltételét képező
urbéri értelemben vett 1/4 teleknek és földadó
minimumnak némely községben állítólag törvény-
telen megállapítása miatt, a múlt években a ve-
zetésem alatt álló belügyminiszteriumhoz több
panasz érkezett.

Ezen körülményre való tekintettel és az e
részben netalán felmerülő kételek eloszlátása
végett mindenekelőtt kijelentem, hogy az urbéri
értelemben vett telek nagyságának megállapítá-

sánál egyedül a Mária Terézia-fele urbéri szabá-
lyozás alkalmával, illetőleg az 1836. V. t.-c.-ben
meghatározott telekmennyiség az irányadó. Az
ezen törvényes mértéktől eltérő nagyságú vagy bár-
mely más, urbéri törvényeinkben ismeretlen elneve-
zésű (pl. antiqua sessio, Wort stb.) telekegység
figyelembe nem jöhet.

Az esetleges visszaélések megakadályozása
és a választó közönség jogainak még hatályosabb
megvédése végett pedig a következőket rendelem.

A központi választmány a megválasztandó
összeíró küldöttségeket, különösen azok elnökét
szigorúan utasítsa, hogy az említett urbéri egy-
negyed teleknek és földadó minimumnak a beszer-
zett adatok alapján törvényesen megállapított
mennyiségét az 1874. évi XXXIII. törvény cikk
32. §-a értelmében kitűzött összeírási határnapon
a községi előjárás útján minden nagyközségben
és körjegyzőségi székhelyen a legkiterjedtebb mó-
don — felelősség terhe alatt — közhírré tegyék.
Ezen megállapítás ellen a kihirdetéstől számított
8 nap alatt panasznak van helye a központi vá-
lasztmányhoz, mely a panaszokat soronkívül el-
intézni és hozott határozatait a panaszosoknak
haladéktalanul kézbesítenni tartozik.

Az érdekeltek a hozott központi választ-
mányi határozatok ellen a belügyminiszteriumhoz
intéztet felebbezésüket a kézbesítéstől számított
8 nap alatt a központi választmány elnökénél
benyújthatják, aki az esetleges felebbezéseket
észrevételei és a vonatkozó tárgyiratok kíséretében
legkésőbb 3 nap alatt hozzám felterjeszteni
köteles.

A központi választmány az összeíró küldöt-
tségeket kötelezzék pontos és lelkiismeretes
teljesítésére azzal a hozzáadással utasítsa, hogy
netáni törvénytérts vagy kötelesség mulasztás,
illetőleg indokolt panasz esetén az 1874. XXXIII.
t.-c. 92. §-ában gyökerező fejelemi jogomat tel-
jes szigorral érvényesíteni fogom.

Végül e részben meghagyom a központi
választmányoknak, hogy a fentebbiek értelmében
tett intézkedéseit a vonatkozó ülési jegyzőkönyvbe
is okvetlenül vegye fel.

II.

Az országgyűlési képviselő választó névjegy-
zékék kiigazításánál követendő eljárást az 1874.
XXXIII. t.-c. VI. és 1876. XVIII. t.-c. tüze-
tesen megállapítják. Tekintettel azonban a vá-
lasztói névjegyzékek nagy fontosságára, valamint
azon gyakorlati cél által is vezéreltetve, hogy a
névjegyzékek kiigazításánál teljesítendő feladatok-
nak lehetőleg időbeli egymásutánban csoportosi-
tott sorozata a központi választmányának állan-
doan szeme előtt lebegjen, ezuttal is kiemelem
azokat a főbb törvényes határozományokat, mely-
ekkel szemben egyes központi választmányok
még mindig több-kevesebb mulasztást követtek
el, u. m.:

1. A névjegyzékek kiigazítására szükséges
intézkedéseket a központi választmány május hó
első napjaiban köteles megtenni. (1874. XXXIII.
t.-c. 40. §.)

2. Egy-egy összeíró küldöttség az elnökség-

gel együtt háromnál sem több, sem kevesebb
rendes tagból nem állhat. (1876. XVIII. t.-c. 1. §.)

3. Az összeíró küldöttségi tagok, amennyi-
ben a központi választmányának nem felesketett
tagjai, működésük megkezdése előtt esküt tenni
tartoznak. (1874. XXXIII. t.-c. 21. §.)

4. Az összeíró küldöttségek részére, lehe-
tőleg május hó 31-ig elkészítendő munkálataik
befejezésére mindig záros határnap (pl. május hó
20. 25. stb.) tűzendő ki.

5. A központi választmány a névjegyzék
összeállítását június hó 15-én köteles megkezdeni.
(1872. XXXIII. t.-c. 40. §.)

6. A központi választmány az 1876. VIII.
t.-c. 2. §-a értelmében kibocsátott hirdetményt
egyidejűleg ide is bemutatni, a hirdetmény tar-
talmát, különösen a kitűzött határidőket az ülési
jegyzőkönyvbe is felvenni tartozik.

7. Az ideiglenes névjegyzék július hó 2—25.
közszemlére kiteendő. (1874. XXXIII. t.-c. 43.
és 53. §§.)

8. A felszólalások július hó 5—15-ig adha-
tók be, az ezekre tett észrevételek pedig július
hó 16—25-ig fogadhatnak el. (1874. XXXIII.
t.-c. cikk 33. §.)

9. A felszólalások és észrevételek felett a
központi választmány szeptember hó 1—20-ig
köteles határozni. (1874. XXXIII. t.-c. 48. §.)

10. A központi választmány a felszólalások
és az észrevételek felett hozott határozatait szept-
ember hó 20—30-ig közszemlére kitenni és az
1874. XXXIII. t.-c. 49. §-a a), b), c), pontjaiban
érintett esetekben az érdekelteknek kézbesítenni
köteles. A közszemlére kitétel és a kézbesítés
a vonatkozó határozatban kifejezetten elrendelendő.

11. A központi választmány az 1874. XXXIII.
t.-c. 48. 49. és 50. §§-ban megszabott eljárást
november hó 1-ig befejezni és a felterjesztést a
Kuriához megtenni köteles. (1874. XXXIII. 54. §.)

12. A névjegyzék végleges összeállításának
és az 1876. évi XVIII. t.-c. 3. §-ában megjelölt
helyekre leendő megküldésének záros határnapja
december 30. a (1874. XXXIII. t.-c. 54. §.)

13. A névjegyzék végleges összeállítását
illetőleg különösen figyelemzetem a központi vá-
lasztmányt, hogy minden egyes választó neve tel-
jesen kiírassék, a névjegyzéknek az életkort fel-
tűntető rovata minden egyes választóra nézve a
legnagyobb pontossággal kitűntetessék és a név-
jegyzékek községenkiint, városrészenkiint, kerüle-
tenkiint, törvényhatóságokkiint, valamint „a választ-
tási jog alapja” című rovatok szerint is pontosan
összesíttessenek.

Ezeknek előrebocsátása után elvárom, hogy
a központi választmány ezen körrendeletem állandó
szemellett-tartása mellett, a maga intézkedései és
felügyeleti hatáskörében, különösen pedig a fel-
merülő panaszok elbírálása, továbbá a megsza-
bott záros határidők megtartása és megtartatása
körüli — felelősségének tudatában — a megki-
vántató gondnal és pontossággal fog eljárni.

Budapest, 1899. április hó 6-án. Szell.

*

10—20 ezer forintnyi veszteséggel vagy végkép
tönkremennek, vagy olyan zilált, nyomasztó anyagi
helyzetbe jutnak, melyből csak ritkábban bírnak
kivergődni.

Egyik fővárosi játékbarlangban, hol több-
ször megfordultam, rövid öt év alatt tudtommal
negyvenegyen vesztették el mindenüket, sokkal
többten többé-kevésbé megkoppasztattak. A ká-
véházzal összeköttetésben levő helyiségek szolgál-
nak a barlang helyiségeül, ha pedig a tulajdonos
razziától tart, akkor az emeleten levő lakásban
játsszanak. A ki e szurtos, kényelmetlen helyisé-
get először látja, csodálkozva kérni, hogyan ta-
lalkozhatnak össze ilyen ronda barlangban kép-
viselők, gazdag bankárok és kereskedők, egyetemi
tanárok, előkelő tisztviselők, névvel bíró ügyvé-
dek, híres orvosok, a császári és királyi helyőr-
ségből őrnagyok, kapitányok, földbirtokosok, bu-
dapesti katolikus plebánosok és sok más uri-
ember.

A magyarázat nagyon egyszerű: többnyire
nem voltak kártyások, egyszer a kávé vagy va-
lamilyik kozák becsábította őket a játékszobába,
vesztettek sokat, visszajöttek másodszer, harmad-
szor, hogy pénzüket visszanyerjék, de ez egyik-
nek sem sikerült, sem tizedszer, sem századszor,
hanem mindjobban besülyednek a veszedelembé.

Ez öt év alatt hány boldogan élt embernek lát-
tam élethajóját az ördögi szírtén törést szenvedni!
Voltak, kik öngyilkosokká lettek, üzletemberek,
kik teljesen tönkrementek, diplomás emberek, kik
szégyenbe és nyomorba jutottak, katonatisztek,
kik rangjukat veszítették, míg a játékbarlang tu-
lajdonosa vagyonnal vonult nyugalomba, átadva a
tanyát másnak, ki rövid néhány év alatt szintén
már jelentékeny vagyon szerzett magának, vala-
mint a kozákok közül is néhányan.

Budapesten, valamint a vidéki nagyobb vá-
rosokban is inkább kávéházak mellékhelyiségei-
ben szeretik szervezni a játékbarlangokat, mint-
sem klubokban vagy magápházákban. A fosztoga-
tók itt kevésbé vannak feszélyezve, ujoncok
verbuválására, áldozatok becsalására pedig ez a
legalkalmasabb hely. Maguk a balekok is inkább
hódnak itt szenvedelmüknek, mert más játéko-
soktól kevésbé restellik szegyenüket. Akárhányan
vannak előkelő urak, kik olyan kaszinók tagjai,
a hol szintén folynak játékok, de ott jó hirne-
vükre való tekintetből nem nyulnak soha kártyá-
hoz, főleg ha a züllés bekövetkezett állapotát kell
leplezni, mert az elmondhatatlan, hogy milyen
szégyenletes helyzetekbe kerül az ilyen játékos,
mignem végkép elmerül. Minden efféle kávéház-
nak megvan a maga előkelő állásu, nagy össze-

köttetésekkel és befolyással bíró „nagyságos”,
vagy „méltóságos ur”-a, kit a kizemelt áldozatok
játékra csábításánál nagy furfanggal eszközöl
használnak föl. Ha a főpincér vagy a kávé ki-
szimatolta vagy amugy is tudja, hogy valamilyik
vendége pénzes üzletember, birtokos vagy ilyesmi,
kezdenek vele foglalkozni s ha a beszélgetések
folyamán utóbbi szóba hozza valami bajos ügyét,
bíróssággal, adó- vagy másféle hivatallal — és
kinek ne volnának ilyen ügybajai — nagy szol-
gálatkészséggel ajánlkoznak, hogy bemutadják a
„méltóságos ur”-nak, ki jó tanácsot adhat, esetleg
tehet is valamit az ügyben és tényleg sokszor ki
is tud valamit eszközölni. A prédajelölt persze
nagy kitüntetésnek nézi, ha ez az előkelő ur va-
lami társasjátékra szólítja föl s ha egyszer meg-
tanulta az utat a játékszobába, többnyire magá-
tól lesz hazárdjátékos. A 60-as és 70-es évek-
ben Deák Ferencnek egy közeli rokona, a hosszú
fehér szakállával, hatalmas pátriárka alakjával is
imponáló M... bácsi játszott néhány játékbar-
langban ezt a szerepet és kizárólag ebből élt. A
kozákok vagy ezeknek fizetett segítői, a „slep-
per”-ek kívül toboroznak játékosokat, kiket szin-
tén többé-kevésbé furfangos módon csalnak a
játékbarlangba.

Szervezetben, lényegben azonosok a buda-

A Nyitra megyében alapul vett egész telkek, melyeknek már $\frac{1}{4}$ része is feljogosít, hogy valaki választó lehessen.

	Magyar holdakban			Magyar holdakban							
	Százéves	Kaszály v. rézből	Beltelkek	Százéves	Kaszály v. rézből	Beltelkek					
Appony	16	6	1	Chinorán	—	—	Köpösd	24	6	1	
Audód	20	8	1	Chudo-Lehota	22	6	—	Komjáth	20	6	1
Ardanóc	16	6	1	Chvojnicza	20	6	—	Kálaz	18	6	1
Felső-Attrak	22	8	1	Chrenócz	20	6	—	Káptalan- és Barát-utca	—	—	—
Alsó-Attrak	20	6	1	Chropo	18	8	—	Krtoc	18	6	1
Assakürth	16	6	1	Csári	20	8	—	Kakasfalu	—	—	—
Andacs	20	6	1	Csermend	18	6	—	Kasztolnafalu	22	6	1
Malé-Bylic	18	6	1	Csekej	16	6	—	Kocur	22	6	1
Kis-Báb	18	8	1	Cerova	20	6	—	Kanyánka	18	6	1
Nagy-Báb	18	8	1	Csittár	24	8	—	Kamánfalu	16	6	1
Babindal	18	6	1	Cigell	20	6	1	Koros	18	6	1
Beéd	18	6	1	Csornok	16	8	1	Körtvélyes	16	6	1
Banka	18	8	1	Darázs	16	6	1	Alsó-Káp	16	6	1
Beles	20	8	1	Dívek-Ujfalu	18	6	1	Felső-Káp	20	8	1
A.-Bölgvény (Dolny-Becán)	20	6	1	Dívek	18	6	1	Krencs	18	6	1
Felső-Bölgvény	18	6	1	Dlzsín	20	6	1	Kovarc	16	6	1
Burcsány (Borcsány)	—	—	—	Nagy-Dovorán	18	8	1	Kós	18	6	1
Bellinc	18	6	1	Alsó-Dubovány	16	6	1	Kuzmic	16	6	1
Bodok	18	6	1	Felső-Dubovány	18	6	1	Kosztolna	22	6	1
Felső-Behinc	18	6	1	Dubnica	18	6	1	Kocsin	18	6	1
Alsó-Behinc	18	6	1	Duco	18	6	1	Királyi	20	8	1
Kis-Bossán	20	8	1	Dejtha	18	8	1	Krakován	18	6	1
Bacskafulva	20	6	1	Drahóc	18	8	1	Karkóc	16	8	1
Nagy-Bossán	20	6	1	Dojes	16	8	1	Komárnó	16	8	1
Bajmóc-Apáthi	18	6	1	Egerszeg	24	2	1	Koritnó	18	8	1
Brezan	18	6	1	Nagy-Eörvisty	18	6	1	Krajna	20	6	1
Brusznó	20	6	1	Kis-Eörvisty	18	6	1	Kis-Kovaló	16	8	1
Bajna	16	6	1	Elecske	18	6	1	Kunó	20	6	1
Alsó-Bottfalva	18	8	1	Nagy-Emőke	16	6	1	Krstyán	18	6	1
Brezova	20	6	1	Eözdög	16	6	1	Krásznó	16	6	1
Felső-Bottfalva	16	6	1	Egyházszegh	22	6	1	Kolos	16	6	1
Bodok	18	8	1	Egbel	16	6	1	Kocuric	24	6	1
Bucsan	16	6	1	Nagy Falu	16	8	1	Kaplath	18	8	1
Borovec	18	8	1	Falkas-Dovorán	18	6	1	Kosztolány	20	8	1
Berecs	16	6	1	Fornó-Szegh	18	6	1	Kelecsény	18	6	1
Bágykési	22	6	1	Födemes	18	8	1	Nagy-Kovaló	20	8	1
Vafaszka-Bela	20	6	1	Farkasd	18	8	1	Kutti	16	6	1
Nagy-Bitic	18	6	1	Gerencsér	18	8	1	Kátó	16	6	1
Banka	18	8	1	Ghymes	18	6	1	Kopcsán	16	8	1
Brunoc	18	8	1	Ghymes-Kosztolán	18	8	1	Lopassó	18	8	1
Bassoc	18	6	1	Gyarak	18	6	1	Rudnó-Lehota	20	6	1
Beregszegh	16	8	1	Gajdel	20	6	1	Lehota	20	6	1
Bojnicska	18	6	1	Hosszufalu	20	6	1	Lédec	22	4	1
Brockó	18	8	1	Nagy-Hind	20	6	1	Alsó-Elefánt	16	6	1
Bzinc	18	6	1	Felső-Helbén	18	6	1	Felső-Elefánt	16	6	1
Cabaj	18	8	1	Hradistye	16	6	1	Lüki	16	6	1
Család	16	6	1	Handlova	20	6	1	Lapás-Gyarmat	18	6	1
Csávoj	20	6	1	Hradec	20	6	1	Nagy-Lapás	18	6	1
Családka	16	6	1	Hrachovistye	24	6	1	Felső-Lelóc	18	6	1
Cach	20	6	1	Huorka	16	6	1	Alsó-Lelóc	—	—	—
Kis-Csaucsa	20	6	1	Hradek	16	6	1	Laszkár	20	6	—
Nagy-Csaucsa	20	6	1	Hubina	16	8	1	Lazán	18	6	—
Chrabor	16	6	1	Holics	16	6	1	Nagy-Lehota	18	6	—
Csab	18	6	1	Ivánka	18	6	1	Kis-Lehota	18	6	—
Csápor	20	8	1	Kis-Jác	20	6	1	Lipovnok	18	8	—
Csejte	16	8	1	Nagy-Jác	22	6	1	Lovászi	16	6	—
Csacsó	16	6	1	Jalovec	20	6	1	Alsó-Ludány	16	6	—
Csehi	16	6	1	Jókeő	20	6	1	Lajosfalva	18	6	—
Czéteny	—	—	—	Jeskofalu	18	6	1	Nadlány	18	6	—
Csitár	18	6	1	Jalsó	16	6	1	Livina-Apáthi	20	6	—
				Nagy-Kér	26	4	1	Lipnik	20	6	—
				Kolon	18	6	1	Lubina	18	8	—
				Királyfalu	20	8	1	F.-Ludány	16	6	—

pesti játékbárlangok, legföljebb a látogatók zömének társadalmi állása ad a helyiségnek előkelőbb vagy közönségesebb színezetet. Vannak azonban hihetetlen módon keverték is; ilyen volt két évtizeden át az „Aranykéz“-féle játékbárlang, a hol „nasi-vasi“ bankot adtak s a hol mágnásoktól, a Nemzeti Kaszinó több tagjától lefelé az urasági kocsisokig, pincérekig, csirkefogókig, minden társadalmi rend képviselve van, különösen a hajnali órákban. Ilyen most a zöldfa-utcai játékbárlang, a hol nem egyszer történik meg reggel felé, hogy előkelő gavallér attól a cigánytól igyekszik visszanyerni tizedeit, kívül néhány órával előbb nótáit huzatta el a Pannóniában.

Magánlakásokban szervezett játékbárlangok mindig voltak Budapesten és most is vannak; egynémelyik nagyon hirhedtté vált, mint N. örgrófé, melyet a rendőrség ugrasztott szét és a hol 27 előkelő urat értek tetten; legujabban egy gróf által lanszirozott színész né tartott egy ilyen jól jövedelmező büntanyát, a hol azonban kénytelenek voltak a játékot felfüggeszteni a rendőrségnek szenzációs leleplezések folytán megindított erősebb hajszája miatt.

Külföldön egész mások a viszonyok. A rendőrségnek ébersége, a megtorló törvények lelkiismeretes végrehajtása ott lehetetlenné teszi a ká-

véházaknak a játékbárlangok céljaira való kihasználását. Franciaországban, Angliában, Belgiumban, Németországban leginkább klubokban játszanak s ha vannak igen előkelő kaszinók, melyek a tagok közt elharapódzó játékszenvedély folytán nagyobb szabású játékbárlangok nivójára süllyednek le, annál számosabbak viszont az olyan klubok, melyeket hangzatos jelszavakkal tisztán azzal a szándékkal alapít egy fosztogató szövetség, hogy a játékszenvedélyt minden lehetséges módon kikapozza a maga előnyére. Párisban és a tengeri fürdőkben főleg milliókra menő részvénytőkével szervezik e nagyszabású tolvajfészkeket, melyek mindannyian, a horribilis főtartási költségek ellenére, kitűnő vállalatoknak bizonyultak s ennélfogva minden évben sok ezer játékosnak vesztét okozták, úgy hogy a nyolcvanas évek közepe táján, mikor hihetetlen módon elszaporodtak s a játékdüh ragálya járványszerűen kezdett terjedni, a kártyának Franciaországban ugyanaz a társadalmi jelentősége kezdett lenni, mint nálunk. A rendőrfő akkor titkos ügynökeit tagokul vettette föl a százakra fölszaporodott kaszinókba; föladatuk volt az ott folyó játékot megfigyelni, ha rájöttek, hogy a kozákok és hamisjátékosok szövete fosztja ki üzletszerűen a többi játékost, minden egyéb teketória nélkül bezáratta a kört.

Egyetlen egy évben nem kevesebb, mint 159 ilyen játékbárlangot szüntettek be. Ezt az üdvös rendőri beavatkozást kiterjesztették az egész országra, főképp pedig a fürdőhelyekre, hol a nemzetközi előkelőség vagyoni biztossága erősen veszedelmezettette volt.

Magánlakásokban szervezett játéktanyák azelőtt is nagy számban voltak Párisban, leginkább a vénülő félvilági hölgyek szokták ily célra pazar fényvel berendezett lakosztályukat vagy éppen palotájukat kártyafosztogatók rendelkezésére bocsátani, a prédában való megfelelő részesedés ellenében. A balekoknak elcsábításában maguk is leleményes ügyességet tudnak kifejteni. A mióta pedig a rendőrség olyan könyörtelenül kiirtotta a klubszervezet leple mögé rejtőző nyilvános játékbárlangok nagyobb részét, a melyekben a tagul való fölvetel üres formalitás volt és tagsági díjjal sem járt, ez idő óta mód nélkül megszaporodtak az itt kérdésben forgó kártyatanyák, melyeknek egy részében tisztességesen folyik ugyan a játék, nagyjából azonban mégis közveszedelmet képező rablófészkek. Legujabban „pension de famille“ cég alatt szervezik a játékhelyeket. Ezek ugyanis olyan magán-szállodák, a hol háztartást vinni nem akaró urak vagy hölgyek butorozott szobát vagy egész lakosztályt kapnak tel-

NYITRAMEGYEI SZEMLE.

Szentpéteri			Kassai v. rétheli			Beltelek		
Magyar holdakban			Magyar holdakban			Magyar holdakban		
Laucsár	18	6	—	—	—	Podola	18	8
Lakácsi	16	6	—	—	—	Pobudin	24	6
Lomnica	18	6	—	—	—	Kis Pritrsd	16	6
Lestyén	18	6	—	—	—	Pobedin	18	6
Libichava	20	6	—	—	—	Patvaróc	18	8
Livina	20	6	—	—	—	Pásztó	16	6
Luka	16	6	—	—	—	Pöstyén	16	6
Uj-Lehota	22	6	—	—	—	Péterfalva	16	6
Ó-Lehota	22	6	—	—	—	Rohó	16	6
Letnic	18	6	—	—	—	Felső-Récsény	18	6
Menyhe	18	8	—	—	—	Alsó-Récsény	18	6
Molnos	16	6	—	—	—	Román-falva	16	6
Majzell	20	6	—	—	—	Rajesan	18	6
Alsó-Merasic	20	6	—	—	—	Kis-Ríppény	18	6
Mácsó	18	6	—	—	—	Nagy-Ríppény	16	6
Morovno	20	6	—	—	—	Ráztocsnó	20	6
Felső-Merasic	20	6	—	—	—	Ratkóc	18	8
Miava	20	6	—	—	—	Rudnó	18	6
Mocsonok	18	8	—	—	—	Radosóc	18	6
Mániga	22	8	—	—	—	Radosna	18	6
Mokriháj	20	8	—	—	—	Rakovic	18	8
Kis-Modró	18	6	—	—	—	Ribék	16	6
Moraván	16	6	—	—	—	Rovenszkó	16	8
Mosóc	18	8	—	—	—	Radimó	16	6
Maduníc	16	8	—	—	—	Radosoc	16	6
Moesidlan	18	6	—	—	—	Szobotist	18	6
Nemes-Kürth	18	6	—	—	—	Salgó	16	8
Novák	18	6	—	—	—	Surány	22	6
Nemecke	16	6	—	—	—	Sellye	20	6
Nyitra-Vicsáp	16	6	—	—	—	Saagh	18	8
Nyitra-Apáthi	18	6	—	—	—	F.-Szöllős	16	6
Nezsette	18	6	—	—	—	Salgócska	18	8
Necpál	18	6	—	—	—	Soponya	16	8
Nedozser	16	6	—	—	—	Sempthe	18	8
Németh-Próna	16	6	—	—	—	Sz.-Mihályur	20	8
Nemesic	16	8	—	—	—	Szalakusz	18	6
Negyed	18	8	—	—	—	Sarluska	16	6
Navojóc	20	6	—	—	—	Alsó-Sutóc	20	6
Nedanóc	20	6	—	—	—	Szebedrázs	18	6
Nedasóc	16	6	—	—	—	Felső-Sutóc	20	6
Nevidzin	18	6	—	—	—	Szees	20	6
Nizsna	22	6	—	—	—	Szolka	20	6
Onor	18	6	—	—	—	Szeptenc-Ujfalu	20	6
Osztró	18	6	—	—	—	Szolesánka	18	6
Ocskó	18	6	—	—	—	Sissó	18	6
Oreszkó	18	6	—	—	—	Sárfő	16	6
Ó Tura	20	6	—	—	—	Suránka	16	6
Pográny	18	8	—	—	—	Sarluska	16	6
Poszátka	22	8	—	—	—	Szvrbic	18	6
Pusztá-Kürth	18	8	—	—	—	Nagy-Szulán	18	6
Patta	18	8	—	—	—	Szerdahely	16	6
Pravenec	18	6	—	—	—	Szulóc	16	6
Perezslény	16	6	—	—	—	Szolesán	16	6
Pacolaj	20	6	—	—	—	Szucsán	16	6
Práznóc	16	6	—	—	—	Szkacsán	16	6
Poruba	20	6	—	—	—	Kis-Szulán	18	6
Pollusz	18	6	—	—	—	Sterusz	18	8
Pochabán	18	6	—	—	—	Szill	20	6
Prasic	16	6	—	—	—	Sipkó	20	8
Petőfalva	16	6	—	—	—	Sztrázsa	20	6
Pesenéd	16	6	—	—	—	Szilád	20	8
Puspókfalu	20	6	—	—	—	Szenic	16	8
Podkilava	—	—	—	—	—	Szottina	18	6

jes ellátás és kiszolgálás mellett. Némelyikben 20-30-an is vannak az ilyen állandóbb lakók, kik kényelmes és kellemes otthonukban egy nagy családot képeznek. Ismertem olyat, melynek összes lakói szenedelmes kártyások voltak, a hol a játék szünet nélkül folyt a reggeli óráig. Ezek közt is vannak olyanok, hol a játék tisztaságához a gyanu árnyéka sem fér, de annál több az olyan, hol a kozákok és hamis játékosok a tulajdonossal vagy tulajdonosnővel egyetértve üzletszerűen üzik a fosztogatást. A rendőrség e játéklarlangok kifürkészése és ártalmatlanná tételére is állandó hajszát rendez. Alig van hét, hogy kettőt-hármat föl ne fedeznének a téli hónapokban.

Belgiumban a hatóságok türik a klub leple alatt működő nyilvános játéklarlangokat s ezek között van néhány nagyon hírhedt, melyek távoli országokból vonzzák a játszani szerető emberiséget. A parlamentben azonban erős mozgalom indult meg a botrányos állapot megszüntetésére. Németországban leginkább a tisztí és nemesi kaszinókban folytak nagy játékok, de a mióta Vilmos császár a kártyások esküdt ellenségének mutatja magát és minden lehetséges módon üldözteti ezeket, a titkos játéklarlangok ott is nagyon elszaporodtak, főleg a nem porosz tartományokban. Fölfedezés esetében a bíróságok a császár inten-

cióinak megfelelően járnak el s elmondhatjuk, hogy Németországban ez idő szerint minden lehetségeset elkövetnek a játékszenvedelem megfékezésére.

Angliában nagy pénzekbe játszanak (a walesi herceg játékesztéseit negyven millióra becsülik), ott is vannak titkos játéklarlangok, de leginkább mégis csak az előkelők és vagyonosok játszanak klubjaikban, kastélyaikban; a kenyeret szellemi munkával kereső ember ott meglehetősen meg vagyon még óva a metelytől. Oroszországban, Romániában körülbelül a mieinknek megfelelő viszonyok uralkodnak.

Amerikaiasan. Budapesten még nincs orvosi kamara, ellenben New-Yorkban már a szobalányoknak is van kamarájuk. Ez adta ki most a következő föltételeket: a szobalány havi bére legalább is tizenhat dollár; szobalány egyéb munkát nem végezhet, mint legfőjebb főzést és kismosást a rendes takarításon kívül. Szenet csak a konyhatűzhely számára tartozik hordani. Egy földszinti előszoba tartandó fön a számára fogadószobának, minden héten legyen egy szabad napja, s minden nyáron két heti szabadsága. — Ennyit mondott ki a kamara. Most még csak az hiányzik, hogy a háziasszony suvikszolja ki a szobalány cipőjét, jelenjen meg minden héten a zsúrján, segítsen neki az öltözködésnél, kísérje el a színházba és menjen érte a koncertbe.

Ujdonságok.

A nyitrai székesegyházban f. hó 24-én, mint a főpásztor püspökké szenteltetésének évfordulóján, 9 órakor hálaadó isteni tisztelet lesz. — Ápril 25-kén szt. Márk napján az isteni tisztelet 7 órakor kezdődik, s a buzászentelési körmenet 8 óra felé indul a székesegyházból.

Személyi hírek. Recska Rezső, szottinai anyakönyvvezetőnek lön kinevezve. — *Jekelfalussy Lajos*, nyug. miniszteri tanácsos, hosszabb tartózkodásra Nyitrára érkezett és a püspöki várban szállt meg.

Egyházi hírek. A dubnici plebániára ideiglenes adminisztrátorrá Simoncsics János, ottani segédlelkész neveztetett ki.

Halálozás és jótékonyág. Mult szombatról vasárnapra való éjjel meghalt Buzalka Antal, a nyitrai káptalan malánthai tisztartója 71 éves korában. A megboldogult jelentékeny

vagyonát, melyet nagy takarékoság, és különféle üzletkötés által szaporított, jótékony célokra fordította. Így első sorban 51,500 frtot hagyományozott egy Nyitra-Gerenceséren alapítandó leányiskolára, három szent Vince-testvér vezetésére alatt. Az isk. épületben szent Antal kápolnát rendelt emelni, melyben az ő és elhunyt neje, szül. Mészáros Máriának tetemei elhelyeztessenek; 20,000 frtot a nyitrai katolikus menháznak árva leányok és fiúk nevelésére és ellátására; 3000 frtot a gerenceséri plebáni templomban mondandó alapítványi szent-misékre; a gerenceséri tanító számára alapítványul 300 frtot; 1140 frtot Déménden, a megboldogult születés helyén tartandó alapítványi isteni tiszteletre. A hagyaték többi részét rokonai kapják.

Esküvő Nagy-Surányban. F. hó 15-én vezette oltárhoz Hegedűs Kálmán, gróf Károlyi Lajos gazdatisztje, az érsekújvári járás fő-zolgabírájának. Turesányi Ödönnek, kedves Lujza leányát. Az esketési szertartást, a melyen előkelő vendégek vettek részt, dr. Machovics Gyula, tartoskeddi plebános, pápai kamarás vezette, aki gyönyörű beszédet intézett az új párhoz. Az esketést 1 órakor ebéd követte, melyen 24 vendég volt jelen. Tósztokban persze nem volt hiány. A fiatal pár még az nap este elutazott a völgyé nyitronába Lajosművére.

Városi közgyűlés. Szerdán április hó 19-én Nyitra város képviselő-testülete tartotta rendes havi közgyűlését. A napirend előtt bejelentik Krencsey István elhalálását, ki helyett a Nyitrai Hitelbank dr. Pereszlényi Henriket nevezte ki. Kubinyi Endre hivatkozva az év elején uralkodott exlex állapotra, mikor az adófizető polgárok adót fizetni nem voltak kötelesek — felpanaszolja, hogy a városi adóhivatal mégis késedelmi kamatot és intési díjt számít. Polgármester állítja, hogy a törvény január 1-ig visszaható erővel bír. Palásthy Vilmos mondja, hogy a díjak a törvény szerint a községi pénztárba folynak, két év előtt pedig egy képviselői határozat szerint, a díjak beszédese beszűnttetett, s kéri a polgármestert, hogy az illető közgyűlési határozatot a jövő közgyűlés elé mutassa be. — Következik a napirend: A rendőrkapitányi jelentésnél dr. Kallai Armin figyelmezteti a rendőrkapitányt, hogy a zabori villákban betörők garázdálkodnak, és kéri, hogy sürűbb őrszolgálatot küldjön ki Zaborra. — Ifj. Bokross János h. főjegyző kérvényével, hogy a vármegye szolgálatában töltött 22 évét a város vegye át és tegye be nyugdíjába, törzsfizetését pedig a vármegyénél, miut I. aljegyző elvezett fizetésének magasságára, v. i. 1200 frtra emelje fel. (Bokross elhagyja a termet) dr. Gutvill Pál tiszti ügyész véleménye, hogy a kérvény figyelembe nem vehető. A polgármester kijelenti, hogy a nyugdíjba lepett Mérey Ágost főjegyző helyébe csak személyesére lepett, és a nyugdíjalapot nem alterálja, mert mind a kettőnek egyforma 22 év szolgálati ideje van. Mérey nyugdíját a vármegye fizeti, és így a várost nem terheli új teher. Árpási indítványára határozott, hogy Bokross kerelme méltányos ugyan, de a jelen keretben keresztül nem vihető, mert akkor a városi tanácsnak és a rendőrkapitányi fizetése is felemelendő lennének. Az ügy véleményadás végett a jogi és pénzügyi szakosztálynak kiadott. — Borecsányi Ágost v. mérnök lemondása tudomásul vétetett. — Mérey Ágoston városi ny. főjegyző kérvényére, mely szerint fegyelmi 500 frt pénzbüntetést 10 frtos havi részletekben való lefizetését kerelmezi, a tanács javasolja, hogy 20 frtos havi részletekben törleszthesse. — Hosszabb vitát idézett elő a városi állatvásártér kijelölése. A tanácshoz 3 indítvány érkezett be, és pedig a) a kiküldött bizottság, mely szerint a városi alsó-rétek helye jelöltetik, b) Mercader Ede és társaié, kik a kavics-telepet kívánják a célra átalakítani, és még egy 3-ik t. i. a tábor-duló (a menteleptől a vasutig terjedő szántóföldek). A tanács vizsgálati tekintetből nem ajánlja az első indítványt. A Mercader-féle indítványt is mellőzni kéri, mert az 24,000 frtba kerülne, a harmadikat sem pártolja, mert sok tulajdonossal kell alkudozásokba lépni. 4-ik expediens gyanánt javasolja a tanács, hogy az utolsó filler és a régi kórház közötti szántóföldek 12 évre bérbe veendő. Erre nagy vihar keletkezett. Polgármester bejelenti, hogy az építészeti hivatal azzal fenyegette a várost, ha rendezett állatvásár-tere nincsen a városnak, akkor a miniszternek javasolni fogja, hogy a város vásári jogát függessze fel. (Felkiáltások: „Tegye meg!”) A miniszter pedig 3 nap alatt kért felvilágosítást a vásártér ügyéről. Palásthy Vilmos hivatkozott a felszólására, a midőn a város a régi teret a mentelep építé-

sére átengedte, hogy ez fog bekövetkezni, s ime be is következett. Indítványozza, hogy a temető mellett a járvány-kórházról nyugatra van egy 11 holdnyi városi terület, ez nem kerül semmibe, a marhavásártér oda tehető át. Engel József a Mercader-féle javaslat mellett tör lándzsát, mondván, hogy azon minden időben lakk-cipőben is lehet járni, holott a tanács által javasolt térre csak életbiztosítással léphet az ember. Horváth József szintén a Mercader-féle javaslat mellett szól. Juhász Sándor modern követelményeknek megfelelő teret akar létesíteni, de a tervezett kavics-telep nem nagyobb 7 1/2 holdnál, pedig 10—11 holdra van szükség. Sevcsik Gáspár mondja, miután Gerstl Gyula egyik birtokos nem nyilatkozott még, tehát a pártai telek nem vehető bérbe. Árpási mint közeli birtokos, biztosítja a közgyűlést, hogy Gerstl Gyula kész a városnak azt az áldozatot hozni, az ő földjét olcsó pénzen bérbe adni. A polgármester szavazására bocsátotta az ügyet, 38 szavazattal 31 ellenében, a Mercader-féle terv fogadtatott el. E tekintetben mennyire javult nálunk a viszonyok a szavazással, mutatja a névsor. A tanács javaslata mellett szavaztak: Bangha Sándor, Bienenstock Ignác, Borecsányi Ágoston, Csernyánszky L., Csillaghy György, Feith Zsigmond, Faschler Ferenc, Gyürky Géza, Gutvill Pál, Havas Armin, Hoff Zsigmond, Juhász Sándor (2), Kostyal Miklós, Kürth Dávid, Kohn Miksa, Leszner Dávid, Morton József, Markovics János, Markovics Sándor, Krammer Adolf, Ocskay L. (2), Ronchetti József, Redeky Géza, Szeghő Zs., Thuróczy Károly, Weisz József, Verő Arthur, Verő Zsiga, Zongor József, összesen 31-en. Ellene: Aitner Ferenc, Arnold Bálint, Brezányi J., Babóthy Márton, Boxhorn Vilmos, Dubovicsky Imre, Engel József, Endrődy György, Felsner Jónas, Guderna Béla, Huszár István, Horváth József, Kubinyi Endre (2), Kútvaszer István, Kallai Armin (2), Kiss Mihály, Kondor István, Metzger Ede, Mercader Ede, Ottó Árpád, Palásthy Vilmos, Poppelka János, Palkó Ernő, Richter Károly, Radó Gyula, Riszner Károly, Szirányi Géza, Szalvendy Lipót, Sevcsik Gáspár, Sinkovics Károly, Tauzig Dávid, Toifel József, Turzó Ferenc, Sztránszky Izidor (2), összesen 38-an.

Nyolc éves életmentő. Libertini József, n.-surányi gazdának 8 éves fia tegnapi este több kisebb gyermekkel játszott a Nyitra folyó partján. Játék közben az egyik négy éves fiúcska beleesett az amúgy is megáradt folyóba. A kis Libertini Jankó, mit sem gondolva a veszélyről, s azzal, hogy uszni nem tud, fölöltözve utána ugrott a már fuldokló fiúcskának. A gyermekek örangyala örködött fölötté, mert éppen azon a helyen, a hová beugrott, talajt ért a lába. Szerencsésen sikerült kis pajtását megragadnia, s partra vonszolnia. Mire a gyermekek lármájára emberek érkeztek, a kis életmentő már le is vetkőztette megmentettjét, s vizes ruháit facsarta. Hát ez nem érdemelne egy kis kitüntetést?

Új lap. F. hó 30-án Nagytapolcsányban „Nagytapolcsány és Vidéke” című hetilap fog megjelenni, szerkesztője Zhorella Gyula, lapunk egyik ottani munkatársa lesz. Sok szerencsét!

A tavasz megérkezett és kihajt a földből a vetés, mely a szorgalmas földműves munkájának gyümölcsét képezi. Vajjon az ahhoz fűzött remények mind beteljesednek-e, annak csak az Uristen a megmondhatója. Mennyi esélynek van a gabona kitéve, míg az hónapok múltán a kamrába jut. Forróság és fagy, eső és szárazság, kártékony gombák és rovarok, érzékenyen károsíthatja és részben tönkre is teheti; gonosz jégeső a földműves reményeit romba dörtheti: nem minden kár ellen óvhatja magát az ember, a jégkár következményei ellen azonban megvédheti magát minden gondos földműves, mennyiben a vetéseket idejekorán biztosítja, minden komolyan gondolkodó gazda az aránylag csekély költségektől nem fog irtózni, hogy magának azt a megnyugvást megszerezhesse, hogy a jégeső véres verejtékes munkájának gyümölcsétől, egész vagyonától meg ne foszsa. A múlt esztendő szomorú napjai, amidőn az előfordult jégkár sok biztosítatlan gazdát majdnem koldusbotra juttatott, intő példát szolgáltatnak mindenkire nézve. Az ország számos vidékéről — Kapuvár, Vitévd, Ungvár, Bártfa, Keszthely, Debrecen, Miskolc és Tokajból már jégesők jeleztek, mely alkalommal mogyoró nagysága jégszemek lepték el a földeket.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság m. hó 22-én delután tartotta közgyűlését gróf Csekonics Endre, valóságos belső titkos tanácsos elnöklése alatt. Az igazgatóság jelentéséből fölemlítjük a következőket: Az elmúlt évben a tűzbiztosítási üzlet rendkívül káros lefolyásához, a jégbiztosítási üzlet oly példátlan veszteséggel csatlakozott, amely a társaságot még súlyosabban érintette volna, ha az igazgatóság a jégkockázatok lehetőleg bőséges viszontbiztosításáról már eleve nem gondoskodik. Így az 1898. évi jégesápásból érzékeny veszteséggel ugyan, de a viszontbiztosítás révén mégis aránytalanul

kisebb megrázkódtatással bontakoztak ki. A jégesveszteség, a mely a viszontbiztosítás nélkül 2.191,086 frt 07 kr-ra rugott volna, így 772,178 frt 36 kr-ra szállt alá. Valamint a jégbiztosításban, akként a tűzbiztosítási üzletágban is kitűnt már, hogy az előző években folytatott tulságos verseny hatása alatt, a díjak leszállítása már odáig ért el, hogy azok a viselt kockázattal többé arányban nem allanak s így, a biztosító közönség jogos igényeinek a megóvása mellett, a díjbevétel és a kockázatok egyensúlyban tartására kell törekedni. A tűz- és szállítmány-osztály díjbevétele 1898-ban 6.433,434 frt 95 kr-ra rugott, vagyis egy év alatt 350,318 frt 23 kr-ra gyarapodott, viszont az ez osztálybeli összes károk 1898-ban 4.108,112 frt 40 krt tettek, míg az előző évben csak 2.956,504 frt 60 krt. A jégbiztosítási díjbevétel 2.026,288 frt 95 kr volt, vagyis gyarapodott 1897. óta 283,598 frt 17 krral; a károk összege 3.726,718 frt 36 kr, míg 1897-ben csak 1.712,384 frt 93 kr. Míg az elemi ágakban a társaság 1898-ban a legkedvezőtlenebb eredményt érte el, addig az életbiztosítási ágban szép a siker. Az 1898. évi új szerzemény 19.556,367 frt 42 kr, a biztosított tőkeállomány pedig 1898-ban 120.819,204 forint 67 kr-ra emelkedett, vagyis 3.350,681 frt 50 krral haladta túl az 1897-iki állományt. Az életbiztosítási üzlet sikerére befolyással levő összes tényezőket pedig oly kedvezően alakultak, hogy ez az üzletág 730,363 frt 87 kr nyereséget mutat. Levonva már most az elemi biztosítási osztályok 773,804 frt 83 kr veszteségét s a további kiadásokat és alapszabályszerű jutalékokat, a veszteség 448,792 frt 41 krra apad le. Javasolja az igazgatóság, hogy az eddig gyűjtött külön tartalékalap fölhazsálásával, minden egész részvény után fizessenek ki 62 frt osztalékot. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a fölmentvényt minden irányban megadta. Sajnálatlaltal jelentette be ezután az elnök, hogy a választmányi tagok közül Giezey Samu meghalt, gróf Zselenszky Róbert pedig lemondott. A megüresedett helyekre megválasztották Darier Julest és budai Goldberger Bertholdot s a közgyűlés ezzel véget ért. — A 62 frtos osztalék kifizetése holnap kezdődik.

Nyílt tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Nyilatkozat.

Miután egyáltalán Nyitráról lapot nem járatok, jó barátain utján csak ma jött tudomásomra, hogy a „Nyitramegyei Közlönyben” 16-ik számban (ápr. 16) „Roszkalrat-e vagy feledékenység?” cím alatt Kopesánról egy „hír” jelent meg, melyben közöltetik hogy Kopesán község lakossága, néhány év előtt nagy áldozattal építette fel a kor követelményeinek megfelelő elemi iskoláját azon reményben, hogy hozott áldozata ellenértékül gyermekeinek nevelésében nyereséget méltó kárpótlást stb. Kérem ezt úgy helyesbíteni: hogy Kopesán község „katolikus” lakossága hozta ezt az áldozatot.

Ami a hazafiás nevelést illeti — arról jót állok. Hogy április 11-én valaki színvágásban szenvedett, arról nem tehetek. Iskolánk minden ablakába egy-egy nemzeti zászlót kitűzni, „vissz” neveléses lett volna. Azt hiszem elég volt „egy” zászlót is kitűzni. Az evangélikus, izraelita iskolán, a menedékházon — semmi sem volt!

A „hír”-ben említett „rendelkezés”, továbbá, hogy egész nap előadás lett volna, merő hazugság. Holcson április 11-én vásár volt, (országos ünnep?) s a beküldő tudhatná, hogy holcisi vásár alkalmával delután soha sincs előadás.

A közleményében nevéhez ezt a megjegyzést fűzi: „Kinek neve eddig azon föltevése jogosított, hogy hazafiáságához kétség sem férhet!”

Miután a Boltzár-család nevét eddig századokon keresztül a hazafiáság, önfeláldozás s tisztesség terén nemcsak mocsoktalanul, de még árnytól is menten megóvta, nem tűrhetem, hogy ily kitétel, mint az idézett gyanúsítás, nevéhez fűződjön. Egyenesen felhívom a „hír” beküldőjét, ha hazafiás s tisztességes ember, hogy velem föltevése indokait, s nevét a lapok hasábjain tudassa.

Különb azek hinni, hogy a beküldő valami „Judigen”, esetleg olyanok leszármazottja, — kik hazafiáság dolgában az orvátamadást behozták, sőt saját, egyes gyöngel jellemű s szolgálékú gyszmagyarokat, — kik gyönyörrel szórták a szalonnás tarisznya, s a csikóbőrös kulacs után sopánkodó nyelvéket öltögetni, s azok tartalma, mennyisége s minősége szerint hazafiáságukat mérni — arra megtanították.

Ha a beküldőnek fogalma lenne róla, hogy mi a lovagiasság, úgy tudná, hogy ha valakinek hazafiáságát támadja nyilvánosság előtt lapban, a lapnak azt a számát, melyben azt tette, a megtámadottnak el kell küldenie. Ezt a lovagiasság úgy kívánja. Mert az, aki másnak hazafiáságában könnyelműen s orvul gázol, bizonyítja, hogy saját hazafiásága kőtya-vetve tárgy. Amit magamban becsülök, becsülöm, óvom másban is.

Aki ezt nem tudja, „másoljon” — ha kell nyaljon tintát; de ne írjon, ne kontárkodjon!

Különb: Győpre magyar! Vederemo.

Kopesán, 1899. ápr. 18.

Boldogfalvi Boltzár Boldizsár,

plebános.

Vezérjövőkésége

Génevárának

Államvasutak

Királyi

Sz

va

ajánl

vezet

nő, k

Tudak

E

Nyitra

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcseplőgarutárú, ipari célokra alkalmas „Compound” locomobiljait, teljesen vasból készült szatmakazalozó gépeit, gőzkukoricamorzsolót, Stibor-lele kőfürészeit, „Millenium” kaszáló- és aratógépeit; továbbá Sack-lele ekeit, vetőgépeit, boronait és egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviselő: Hirschmann Kristóf Fozsony.

7-10.

A „Nyitramegyei Szemle” részére előfizetések

felvételnek a kiadóhivatalban Nyitrán, Papnevelde-utca 9. sz.

Szakácsnőnek, vagy házvezetőnőnek

ajánlkozik egy a főzés és házvezetés minden nemében jártas nő, ki a legjobb házakban volt már alkalmazva.

Tudakozódások következő cím alatt intézendők:

Prska Mária,
Nyitra, Palánk-utca 5-ik szám.

Van még
eladó
200 m. m.
TAKARMÁNY
RÉPA
Felső-Köröskényben.
Kapható kicsiben is métermázsankint
60 kr.-jával.
Merey Lajos.

Legnagyobb nyeremény
legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény **REGYZÉKE.**

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona
A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
3	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
63	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50,000	nyer. és jut. összében	13.160,000

A negyedik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog. A nyeresi esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet 6.—
" fél " " " " 3.—
" negyed " " " " 1.50
" nyolcad " " " " .75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése elleneben.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelményeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. é. május hó 5-ig hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa
a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói
Budapest, V., Váci-körút 4 a.
Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Rendelőlevelé levágandó.

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget frt } utánvételezni kérem } postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

NYITRAMEGYEI SZEMLE.

VAGYON.

Merlegszámla 1898. december 31 én.

TEHER.

Ertékpapírok 30.241,577 frt 96 kr ugyanis:	
116,000 Kor. n. é. magyar kir. 4%-os koronajáradék 97 frt 90 kr-ával	56,782
33,700 frtnyi magy. kir. 4%-os aranyjáradék 120 frt 75 kr-ával	40,692
6.358,500 frtnyi magy. földhitelintézeti 4%-os záloglevelek 98 ft 40 kr-ával	6.256,764
6.348,000 frtnyi magyar földhitelintézeti 4%-os talajjavítási és szabályozási záloglevelek 97 frt 25 kr-ával	
5.269,800 Kor. n. é. m. földh.-int. 4%-os kor.-záloglevelek 98 ft 25 kr-ával	6.173,430
904,000 frtnyi pesti m. keresked. bank 4 1/2%-os záloglevelek 100 frt-ával	2.588,789
68,000 frtnyi pesti m. keresk. bank 4 1/2%-os közs. köles. kötv. 100 frt-ával	904,000
91,000 frtnyi kisbirtokosok orsz. földh. int. 4 1/2%-os záogl. 100 frt-ával	68,000
74,000 frtnyi kisbirtokosok orsz. földhitelint. 5%-os záogl. 100 frt-ával	91,000
300,000 frtnyi m. takarékpénztárak központi jelzálogbankja 4 1/2%-os záloglevelei 100 frt-ával	74,000
139,000 frtnyi m. orsz. közp. takarékpénztár 4 1/2%-os záogl. 100 frt-ával	300,000
736,000 frtnyi egyesült bpesti főv. takarékp. 4 1/2%-os záogl. 100 frt-ával	139,000
29,400 frtnyi m. jelz.-hitelb. 4%-os nyerem.-köles. kötv. 122 ft 25 kr-ával	736,000
Magyar jelz.-hitelbank 4%-os kölesön 6 db. nyereményjegye 19 frt-ával	35,941
279,000 frtnyi magy. jelzálog-hitelbank 4 1/2%-os záloglevelei 100 frt-ával	114
2.442,400 frtnyi Budapest fővárosi 4 1/2%-os köles.-kötvények 100 frt-ával	279,000
424,800 frtnyi Kor. n. é. Bpesti fővárosi 4%-os kor.-köles.-kötv. 97 frt-ával	2.442,400
1.164,500 frtnyi m. kir. államv. ezüstköles. 4 1/2%-os kötvény. 100 frt-ával	206,028
350,000 frtnyi m. k. államvasuti kölesön 4 1/2%-os kötvény. 100 frt-ával	1.164,500
199,700 frtnyi magy. kir. 4%-os földtehermentesítési kötv. 96 1/2 frt-ával	420,000
6.535,250 frtnyi m. kir. italm. jog kártalanítási 4 1/2%-os kötv. 100 frt-ával	116,760
Bosztercebányai-brezovai és piski-vidék vasuti els. kötvény	193,209
118,000 frtnyi egyesített államadósság 4 1/2%-os papírj. 101 frt 70 kr-ával	6.535,250
90,000 Kor. n. é. osztrák 4%-os koronajáradék 101 frt 75 kr-ával	952,118
517,321 Lire 05 c. olasz 5%-os járadék és kamatai	120,006
Tulélési csoport. ért. p. 73,570 frtnyi m. k. italm. jogkárt. 4 1/2%-os kt. 100 frtj.	45,787
1898-ban esedékes kamatok	228,254
Jelzálog-kölesönök	73,750
Kötvény-kölesönök	166,537
A központi tartozás folyó számlán	167,991
Vezér- és főügynökségek és mások tartozásai	3.425,361
	224,814
	866,126
	35.092,419

Dijtartalék	33.818,221 frt 43 kr		
levonva a viszontbiztosítási díjtartalékot	818,614 frt 42 kr		
Biztosítási alap		32.999,607	01
Kiházasítási tőkék nyereménye		215,211	57
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka		502,849	52
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka		217,595	51
Díjlezzállításokra vonatkozó nyeremények tartaléka		302,674	29
Tulélési csoportok számlája		1,2	74
Előre kifizetett díjak 1899-1900. évekre		74,821	97
Fel nem vett nyeremények 1897. évről		1,271	06
Kisorsolt biztosítások tartaléka		285	46
Viszontbiztosító intézetek és mások követelése		14,000	
1898. évi nyeremény		33,717	67
		730,363	87
		35.092,419	67

Budapest, 1898. december hó 31-én.

Kacsvinszky János, életbiztosítási könyvvivő.
Báró Harkányi Frigyes, Jeney Lajos, Ormody Vilmos,

Az igazgatóság:

Gergely Tódor, központi könyvvivő főnöke.

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Budapest, 1899. március hó 11-én.

A felügyelő-bizottság:

Gróf Batthyány Géza,

Hajós József,

Jekelfalussy Lajos,

László Zsigmond,

báró Radvánszky Géza.

RÉTAY ÉS BENEDEK

BUDAPEST, IV., Lipót-utca 21. szám.

30-52.

Dús választék mindennemű templomi felszerelvényekből.

Oltárok, szószékek, képeretek, úrkoporsók, lourdesi Mária-oltárok, Mária-trónusok stb.

saját jól berendezett műhelyeinkben bármely stylus és rajz szerint szépen, szolidan és legújanyosabban készíttetnek el. Tervezetek, költségeloirányzatok készséggel küldetnek. Elvállaljuk továbbá régi oltárok, szobrok, szószékek, keretek stb. valamint egész templomok belső berendezését, alapos újítását, festését, márványozását és aranyozását, ugyiszintén azoknak átalakítását, melyeket kipróbált munkaeörünkkel a legszebben készítünk el igen kedvező feltételek mellett.

A templomok megtekintését, valamint a költségvetést díjtalanul eszközöljük. Megbízhatóságunkat e téren is számos elismerő nyilatkozattal bizonyíthatjuk.

1898-1899-ik években a többi között a következő munkálatokat végeztük:

- Nyitra m. Galgóc, oltár-átalakítás.
- Gerencsér, főoltár renoválása, új főoltárkép.
- Barázs, egész templom renoválása, kifestése, üvegablakok.
- Mocsónok, egész templom renoválása.
- Kis-Baáb, egész templom renoválása.
- Kis-Appony, egész templom renoválása és kifestése.
- N.-Kér, új főoltárkép.
- Nyitra, Apáca-zárda, tornaterem kifestése.
- Katkóc, főoltár.
- Krakován, két új oltár.
- Hrádek, lourdesi oltár.
- Szenie, főoltár és szószék.
- Bajna, lourdesi oltár.
- Csejte, egész templom renoválása, 5 üvegablak, két új mellékoltár.
- Szered, Jézus- és Mária-szobor.
- Madunice, egész templom renoválása.
- Pozsony m. Gerencsér, egész templom renoválása.
- Sempte, Jézus- és Mária-szobor.
- A.-Dombó, egész templom renoválása.
- Pudmerie, egész templom renoválása.
- Halmos, egész templom renoválása.
- Kajal, új főoltár és szószék.
- N.-Sur, új főoltár, új mellékoltár és egész templom renoválása.
- Jakabfalva, úrkoporsó.
- Lamaes, új főoltár.
- Cseszte, Jézus Szíve oltár.
- Szilines, főoltár renoválása.
- Komárom m. Alsó-Galla, új főoltár és mellékoltárok újítása.
- Felső-Galla, egész templom újítása.
- Szent-Péter, lourdesi oltár.
- Gyalla, új főoltár.
- Dád, egész templom újítása és új főoltárkép.
- Kürth lourdesi barlang szoborral.
- Esztergom m. N.-Ólved, Jézus Szíve oltár.
- Bács megye. Szántova, oltárújítás.
- Ó-Szivae, lourdesi oltár.
- Baja, templom-renoválás.

- Borsod m. Szirák, lourdesi oltár.
- Bánborvát, lourdesi oltár.
- Mező-Csáth, úrkoporsó.
- Felső-Nyárad, lourdesi oltár.
- Ózd, úrkoporsó.
- Csanád m. Mező-Kovácskő, főoltár.
- Győr megye. Révfülo, két oltár átalakítása.
- Gyirmoth, új oltár szentsírral.
- Gyarmath, Jézus Szíve oltár.
- Heves m. Pétervásár, úrkoporsó.
- Csehi, oltár.
- Gyöngyös, Mária-oltár.
- Hajdu m. Egyek, lourdesi oltár.
- Hont megye. Ipolynek, főoltár.
- Deménd, lourdesi oltár.
- Adács, úrkoporsó.
- J.-N.-Kun-Szolnok m. Rákóczi, oltár.
- Török-Szt.-Miklós, oltár.
- N.-Küküllő m. Bolya, főoltár és szószék.
- Kolozs m. Bánffy-Hunyad, főoltár és szószék.
- Radnoth, főoltár és szószék.
- Moson m. Magyar-Kimle, új főoltár.
- Horvát-Kimle, templom renoválása.
- Püski, új mellékoltár és oltárkép-renoválás.
- Nezsider, főoltár.
- Hegyeshalom, egész templom renoválása.
- Kiliti, egész templom renoválása.
- Pest megye. Budapest, Angyalföldi országos tébolyda, főoltár.
- Irgalmas nővérek, lourdesi oltár.
- Erzsébet-kórház, oltár.
- Nagy-Maros, úrkoporsó.
- Szent-Iván, úrkoporsó.
- Fajszi, oltár.
- Adony, Szt.-Háromság oltár.
- Pomáz, főoltár.
- Taksony, főoltár.
- Jakabszállás, lourdesi oltár.
- Kóka, Jézus- és lourdesi oltár.
- Szabolcs m. Tisza-Eszlár, új főoltár és mellékoltárok.
- Nyiregyháza, úrkoporsó.
- Sibinj, főoltár újítása.

Az 1896-iki ezredéves, valamint az 1897. évi hamburgi kiállításokon kitüntetve.

PÉCS EDE

kereskedése
Nyitrán, Vármegye-utca 1. sz.

A borfogyasztó közönség szives figyelmébe ajánlom a m. kir. országos központi mintapince

Palackborait.

FEHÉR BOROK.

Magyaradi, Neszmélyi, Ermelléki, Pécsi, Dörgicsei, kegyes tanítóréndiek pinceiből, Tramini, báró Apontól, Somlyai, August Karolynétól, Badacsonyi, Pauler Tivadartól, Muskotály, Jantsicsotól, Balatoni rizling.

VÖRÖS BOROK.

Burgundi, Szegzardi, Villányi, Dörgicsei, kegyes tanítóréndiek pinceiből, Kadar gr. Apponyitól, Villányi, gróf Andrássy pinceiből, Egri, visontai borvidékről, Menedi, állami telepből, Visontai, Koppely Gézától.

TOKAJI BORVIDÉKRŐL.

Tokaji aszú, Pulszky Ágosttól, Tokaji aszú, Lonszky A.-tól, Szamorodni, gr. Andrássy A.-tól, Szamorodni, dr. Horváth E.-tól.

SAJÁT TERMESŰ BOROK.

Muskát Alex. Arany göher, Burgundi vörös, Asztali fehér.

A m. kir. orsz. központi mintapincének, mint a hazai borászat emelésére létesített országos intézménynek célja és feladata az országban termelt és a termelők által beküldött borokat és cognacot természetüknek megfelelő módon kezelni és így tisztán forgalomba hozni.

A fentiek szerint a mintapince útján forgalomba hozandó minden egyes palack „M. kir. országos központi mintapince” felirással bíró dugóval és cinkupakkal, a mintapince védjegyével láttatik el, mely utóbbi akként alkalmazatik a palack nyakára, hogy annak felbontásával szükségképp megsemmisíthessék.

Kávéházakban és szállodákban

* mintapince-palackborokat *

kérjünk!

Tessék árjegyzéket kérni! 3-10.

Első es. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
KRONSTEINER KÁROLY
 Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
 Kítüntetve arany érmeikkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-,
 bánya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és
 ingatlan tulajdonosok szállítója.
 E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 kú-
 lönböző mintában különként 16 krtól felfelé szállíttatnak és ami a festék szűrőszűrőjét
 illeti, azonos az olajfestékkel.
 Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Ház-eladás!

Nyitrán, a Piarista-utcában
 520 frtot jövedelmező és erdő-
 jutalékkal bíró **ház** szabad-
 kézből eladó.

Értestest ad a kiadóhivatal.

NYITRAI NIPPANK ZÁLOGÖLCSŐN OSZTÁLYA.
Zálog-árverés.
 Minden ékszer és zálogtárgyak, melyek 1898-ik év december
 végéig ki nem váltottak, vagy át nem traktáltak.
 1899. évi május hó 9-én délután 2—4 óráig
 a Nyitrai Nippank törvényben farradó nyilvános árveresen eladott tárgyak.
 Értelmezési határozatok csak 10% kezesség mellett történhetnek.
 Hogy az árverés napján minden zálogtárgy eladott legyen, meggyő-
 zendő, hogy azon zálogtárgyakat, melyeknek határidője már lejárt és az
 árverésre kiszemeltetlek, sem kiváltni, sem átadni nem lehet.
 Nyitra, 1899. évi április hó 19-én.
 Az igazgató.

Egyházi és egyleti zászlók

Kitüntetve: Szeged 1876. — Székesfehérvár 1879. Deis 1879. — Budapest 1885., 1896.

Magyarország legrégebbi egyházi szerek és zászlók gyára

Oberbauer Alajos utóda

József főherceg es Klotild főhercegnő ö császári és királyi
 fenségeinek udvari szállítója

BUDAPEST, Váci-utca 14-ik szám.
 Alapított 1863-ik évben
 Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dűsan felszerelt
**egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges
 tárgyait**
 a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen:
MISERUHAKAT,
 Pluviale, Dalmatika és Ornatusokat.
 Egyházi és társulati lobogók
 Tűzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dalegyleti és temetkezési egy-
 leti zászlókat.
 Szent szobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket.
 Falí és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat.
 Monstranciák, stációképek, oltárok, úr-koporsókat stb. stb.
 Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltár-
 gyertyatartók megozústozását vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el.
 Nagy választék arany, ezüst és selyemhímzésekben, valamint hímzett egyházi ruhákban.
 Répes arjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök 47-52.

Műhímezés

Hirdetmények jutányos áron felvételnek a „Nyitramegyei
 Szemle” kiadóhivatalában.

Szuperfoszfát,

kainit, chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammoniak,

Szőlőtrágya-kompozíció

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő
 minőségben ajánl a

„HUNGÁRIA”

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VI. Váci-körút 21.

Részletes utasítások kívánatra ingyen és bérmentve.